

Full diocesà

10 de febrer del 2019

p5 – La destinació de la campanya de Mans Unides d'avui

p6 – Un jardí bíblic inaugurat a Tarragona

Una «Església ferida» que es vol guarir

El tema dels abusos sexuals en el si del clergat provoca cansament i desil·lusió en el Poble de Déu. El papa Francesc va advertir fa uns quants dies al Panamà, en una referència implícita al problema, que «el cansament de l'esperança neix en constatar una Església ferida pel seu pecat i que moltes vegades no ha sabut escoltar tants crits en què s'amagava el crit del Mestre: Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?».

Tot això passa en uns dies en què a la premsa tornen a ser notícia denúncies de casos d'anys enrere a casa nostra. Precisament, d'aquí a poc –concretament, del 21 al 24 de febrer– tindrà lloc a Roma una inèdita cimera de presidents dels episcopats de tot el món (uns 130) per coordinar una estratègia de prevenció i de càstig. Aquesta trobada inclourà un ritu penitencial per a demanar perdó a tota l'Església.

Previament, les diferents conferències episcopals han treballat uns qüestionaris, com una auditoria de com s'estan afrontant els casos en les diferents Esglésies particulars.

El mateix pontífex vol que els bisbes prenguin consciència del drama dels abusos sexuals i espera que surtin de la cimera amb un «protocol clar» de com s'ha d'actuar en aquest tipus de situacions.

Aquesta mena de notícies pot crear un clima distorsionador sobre la realitat de l'honradesa de la immensa majoria dels membres de l'Església. Per això, i amb motiu d'aquesta cimera, en la nostra pròxima edició donarem uns criteris per a ajudar-nos a interpretar el problema.

«Tira endins i caleu les xarxes per pescar»

Diumenge V durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre d'Isaïes

L'any que morí el rei Ozies vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plecs del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria.» Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum. Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que sóc un home de llavis impurs i visc enmig d'un poble de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.» Llavors un dels serafins volà cap a mi duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.» Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «Qui enviaré? Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.»

(6,1-2a,3-8)

Salm responsorial

Us vull cantar a la presència dels àngels, Senyor.
(Salm 137)

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo mateix havia rebut, és a dir, que Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità. Que després s'aparegué a Quefes i després als dotze. Després s'aparegué a més de cinc-cents germans a la vegada; molts d'aquests encara viuen, però alguns ja són morts. Després s'aparegué a Jaume, i més tard a tots els apòstols. Finalment, el darrer de tots, com un que neix fora de temps, se m'aparegué fins i tot a mi. Tant si sóc jo com si són ells, això és el que vosaltres heu cregut.

(15,1-11)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En una ocasió la gent s'aglomerava sobre Jesús per escoltar la paraula de Déu. Ell, que es trobava vora l'estany de Genesaret, veié dues barques a la platja. Els pescadors n'havien

baixat i rentaven les xarxes. Pujà en una de les barques, que era de Simó, li demanà que l'apartés una mica de terra, s'assegué i ensenyava la gent de la barca estant. Quan acabà de parlar, digué a Simó: «Tira endins, i caleu les xarxes per pescar.» Simó li respongué: «Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem pescat res, però ja que vós ho dieu calaré les xarxes.» Així que ho feren agafaren tant de peix que les xarxes s'esquinçaven. Llavors feren senyal als pescadors de l'altra barca que vinguessin a ajudar-los. Ells hi anaren, i ompliren tant les barques que quasi s'enfonsaven. Simó Pere, en veure això, es llançà als genolls de Jesús i li deia: «Senyor, allunyeu-vos de mi, que sóc un pecador.» Ni ell ni cap dels qui anaven amb ell no se sabien avenir d'una pesca com aquella. Igual passà amb Jaume i Joan, fills de Zebedeu, que eren socis de Simó. Però Jesús digué a Simó: «No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes.» Llavors tornaren a terra les barques, ho deixaren tot i se n'anaren amb ell.

(5,1-11)

«Jesús digué a Simó: "No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes»

Ja que vós ho dieu, calaré les xarxes

Jean Hakolimana, prev.

L'evangeli d'avui relata la primera connexió entre Jesús i Pere. Com a coneixença, Jesús ja ha curat la seva sogra. El contacte actual és diferent. El fa passar de conegut a deixeble. Ell i els seus companys porten tota una nit de força feina, amb un resultat escàs. Donen el dia per perdut i comencen l'operació de tancament netejant les xarxes. Arriba Jesús i demana a Pere de poder predicar a la gent des de la seva barca. El gest de Pere és pura generositat o un favor entre coneguts. No sospita el desenllaç feliç que tindrà l'assumpte. Quan li demana de tirar llac endins, Pere ho executa amb una sola convicció: «Ja que ho dieu, ho faig.»

Alguna similitud podem veure entre la situació de Pere i la nostra com a Església. Estem en aquest moment de pobra pesca malgrat els esforços pastorals. Més d'un (capellans, catequistes, col·laboradors) renten les xarxes com un preludi d'un final a la vista. Ens agradaria un cop de mà per part del Senyor per a redreçar la situació. De fet, la recuperació triga. Com Pere, vivim el temps de la generositat. Com ell, no sempre veiem la connexió entre allò que Déu ens demana ara i la recuperació desitjada. Més d'un pot donar per temps perdut l'esforç actual. Pere pot haver pensat el mateix respecte al temps que Jesús va passar predicant des de la seva barca. Tant és que la pesca miraculosa neixi d'aquest «temps perdut». Ara Déu ens demana gestos de generositat i una «moció de confiança». Però ens reserva moments de pesca. Cuidem la nostra disponibilitat per a poder respondre sempre que ens requereixi: «Ja que vós ho dieu, calaré les xarxes.» Som salvats en l'esperança, salvats en la generositat.

La imatge

«Tira endins i caleu les xarxes per pescar.» I uns pescadors experimentats i fracassats aquella nit obeeixen, i s'esdevé una gran pesca. Primer la barca havia servit a Jesús de podi per a predicar a una multitud.

Ara els pescadors que la hi han prestada l'obeiran per a esdevenir els primers apòstols: aquell mateix dia deixaran de ser-ho per anar-se'n amb ell i actuar com a enviats seus.

La pesca miraculosa. James Tissot

Agenda

Lit. hores: Setmana I

11 dilluns

—La Mare de Déu de Lurdes
Jornada Mundial del Malalt
Gn 1,1-19/Salm 103/Mc 6,53-56

12 dimarts

—Santa Eulàlia
—Sant Julià
—Sant Damià
Gn 1,20-2,4a/Salm 8/Mc 7,1-13

13 dimecres

—Sant Benigne
Gn 2,4b-9.15-17/Salm 103/Mc 7,14-23

14 dijous

—Sants Ciril i Metodi
—Sants Valentí de Roma i Valentí de
—Sant Benet de Bages
Ac 13,46-49/Salm 116/Lc 10,1-9

15 divendres

—Sants Faustí i Jovita
—Sant Claudi de la Colombière
Gn 3,1-8/Salm 31/Mc 7,31-37

16 dissabte

—Sant Onèsim
—Santa Juliana
Gn 3,9-24/Salm 89/Mc 8,1-10

17 diumenge VI de durant l'any / Cicle C

—Sant Alexis i els 7 fundadors dels
Servites
—Sant Ròmul
—Sant Silví
La fugida de N.S.J.C a Egipte
Jr 17,5-8/Salm 1/1Co 15,12.16-20/
Lc 6,17.20-26

Catalonia Sacra es presenta al Consell Pontifici de la Cultura

Redacció

Mn. Josep Maria Riba, delegat episcopal del Patrimoni Cultural del bisbat de Vic, va participar en la Conferència Internacional «Déu ja no habita aquí?», que es va fer els dies 29 i 30 de novembre a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. Hi va participar com a director del Secretariat Interdiocesà per a la Custòdia i Promoció de l'Art Sacre (SICPAS), amb l'objectiu de presentar el projecte cultural «Catalonia Sacra», una iniciativa conjunta dels deu bisbats amb seu a Catalunya.

Els prop de 400 representants de l'Església d'arreu del món es trobaven reunits per reflexionar sobre la gestió integral del patrimoni arquitectònic de l'Església, així com de l'ús i la gestió dels edificis eclesiàstics quan ja no tenen culte.

Sota l'atenta escolta del president del Consell Pontifici de la Cultura, el cardenal Gianfranco Ravasi, Josep Maria Riba va anar desgranant els orígens, les intencions, la mirada sobre el patrimoni, l'estructuració i els camps d'acció de Catalonia Sacra, que va definir com «una invitació directa a visitar, sense preguntes ni diferències, el patrimoni de les nostres esglésies».

Es va iniciar la presentació del projecte remarcant que aquest no sortia del no-res, sinó que era la «darrera gran onada de promoció conjunta del patrimoni cultural de l'Església» a

Catalunya, una voluntat que havia començat, cent anys enre-re, amb la creació dels museus diocesans. Per a Josep Maria Riba, el patrimoni cultural de l'Església s'ha de visualitzar i difondre més enllà dels catecúmens. Ha d'estar obert per a «donar-ne raó», facilitant-ne «una bona comprensió» que reflecteixi «la manera d'entendre i viure la dimensió espiritual i la religiositat col·lectiva de desenes i desenes de generacions que ens han precedit». El director de Catalonia Sacra va insistir en la idea de veure en el patrimoni cultural «el mateix nervi diví sota pells molt diferents, creades per diferents circumstàncies històriques i socioeconòmiques».

Va sintetitzar en tres grans eixos les funcions de Catalonia Sacra: donar informació sobre el patrimoni cultural de l'Església, dinamitzar-lo i generar activitat turística. Les accions que se'n desprenen són múltiples i dinàmiques: l'agenda cultural, la formació, la Xarxa d'Esglésies Obertes, etc.

Mn. Riba va assegurar que Catalonia Sacra ha d'ajudar a superar la simplificació que pateix el món i ha d'aportar el «pòsit cultural que ens han llegat», que dóna «gruix d'humanitat i espiritualitat a qui el vol conèixer».

La conferència internacional era organitzada pel Consell Pontifici per a la Cultura, la Conferència Episcopal Italiana i la Universitat Pontifícia Gregoriana.

Campanya de Mans Unides: dos projectes per al desenvolupament

Campanya 2019 en el 60è aniversari

Mans Unides, l'ONG de l'Església Catòlica per a la promoció i el desenvolupament en països empobrits, celebra, aquest any 2019, el seu 60è aniversari. Seixanta anys lluitant contra la fam, la pobresa, l'exclusió i la falta de compromís en la construcció d'un món més just i solidari.

Durant aquests seixanta anys, el nostre treball s'ha centrat a acompanyar i recolzar projectes de desenvolupament agra-

ri, sanitari, educatiu, social i de promoció de la dona, en els llocs més deprimits i amb les comunitats més empobrides.

La defensa dels drets humans ha format part de Mans Unides des dels seus inicis. El 2019 és el primer any d'un trienni que dedicarem a la promoció d'aquests drets per tal de garantir la dignitat de les persones. Heus ací els dos projectes a què es destinarà la col·lecta d'aquest diumenge a tot el bisbat:

Una escola a l'Índia

Klurdung és una població remota situada al districte d'Anglong a l'estat d'Assam, al nord-est de l'Índia. Amb un índex de pobresa humana molt elevat, la principal preocupació de la població és sobreviure cada dia; amb poc temps per a pensar en l'educació dels fills. L'acció dels missioners els ha fet veure la importància de l'educació dels nens i nenes per assegurar-los un futur millor i poder accedir a llocs de treball. Els cal un edifici per a internar les nenes, ja que les famílies viuen molt disperses. Actualment s'allotgen a les aules. L'import del projecte és de 63.966 euros.

Dotar d'aigua una escola a Kènia

El projecte se situa al comtat de Samburu, al nord de Kènia, a la vall del Rift. Una de les maneres de corregir la discriminació que sofreixen les dones és aconseguir l'accés de les nenes a l'educació; objectiu de l'escola de secundària Irene. Aquesta escola pateix un greu problema de manca d'aigua per a tots els usos. Aquest projecte pretén solucionar tal situació amb la perforació d'un pou i la construcció d'un dipòsit semisoterrat. L'aigua servirà per a beure, cuinar, per a la higiene personal de les alumnes, neteja, reg, la granja... Té un cost de 48.961 euros.

S'inaugura a Tarragona un jardí bíblic

Una sala a l'aire lliure del Museu Bíblic Tarraconense

El dia 21 de gener es va inaugurar la primera fase del Jardí Bíblic, un espai pedagògic situat al pati interior de la Casa dels Concilis que, a partir d'ara, esdevindrà una sala bíblica més —a l'aire lliure— del Museu Bíblic Tarraconense.

Segons el director del Museu Bíblic Tarraconense, Andreu Muñoz, «aquest espai vol ser un racó de pau, espiritualitat i cultura que propiciï diàleg i el trobament intercultural». El jardí compta amb tres escultures monumentals d'Abraham, sant Pau i sant Fructuós, obres cedides per l'escultor tarragoní Bruno Gallart.

També s'hi troba des d'un capitell romà, que pertanyia a la columnata dels porticats del recinte de culte imperial que travessava aquest mateix pati, la plantació de tretze espècies bíbliques com ara la mostassa, l'olivera, la figuera o el cedre, amb les seves corresponents descripcions i simbolismes, i unes petjades de ferro a terra amb noms de diversos personatges bíblics que recorren el camí des del patriarca Abraham —en l'Antic Testament—, passant per Jesús, representat per una pica d'aigua que conté la inscripció «Jo sóc el Camí, la Veritat i la Vida», fins a arribar al bisbe Fructuós.

Àsia Bibi, completament absolta

El malson judicial acaba definitivament per a Àsia Bibi. El Tribunal Suprem del Pakistan ha rebutjat el recurs contra la seva absolució. L'acusació va tornar a presentar un recurs contra la posada en llibertat d'aquesta humil dona cristiana empresonada sota l'acusació de blasfèmia contra el profeta Mahoma. La Cort Suprema també va confirmar que tal acusació de blasfèmia era falsa des del principi.

Àsia Bibi va ser acusada en el 2010 en virtut de la llei antiblasfèmia que tantes vegades s'ha revelat com un instrument de venjança personal o contra una minoria religiosa. Empresonada des de llavors, després d'un calvari judicial de gairebé nou anys, Àsia Bibi va ser alliberada el 31 d'octubre del 2018. La seva posada en llibertat va generar violentes protestes en tot el país, encapçalades per radicals islàmics. Per tal d'aturar els disturbis, el govern del Pakistan va permetre que es revisés de nou la sentència del cas. Per això, Àsia Bibi tampoc no ha pogut marxar del Pakistan fins ara.

L'article

Dius que estàs cansat...

Jesús Renau, S.I.

Dius: «Estic cansat, em sento cansat de mi mateix.»

No deu ser que estàs massa centrat en tu? Si mires els teus pensaments i les teves sensacions d'aquesta darrera hora, ¿podria ser que quasi tot hagi sigut «jo, jo»? ¿«Jo... amb mi, contra mi, què deu pensar de mi» i altres formulacions semblants, totes al voltant del teu jo?

Si et plau, obre la finestra. Mira. Contempla el conjunt del parc, els arbres, les fulles, la gent que passa, els nens que tornen de l'escola. Mira.

Escolta el soroll de fons de l'autopista, mira com parlen aquells dos que estan parats i deuen xerrar dels gossos. Ell en porta un de gros i negre que deu ser ja molt gran i està callat ensumant el gos o la gossa menut que porta ella i que potser és la millor companyia que trenca la seva soledat.

Ara tanca la finestra, seu en aquella butaca que sempre ha estat a casa teva i mira d'entrar a dintre teu, no per retornar al teu jo, tan repetit, sinó per obrir una mica d'espai al silenci. Respira a poc a poc i relaxa't, les mans juntes i els ulls tancats.

«Déu, sí, Senyor, examina una mica —no gaire— el meu cor. Estic cansat de mi mateix, avorrit de donar-me tantes voltes. Ajuda'm a trencar aquest mur invisible del jo.»

Fa ja una llarga estona que t'has anat centrant en tantes persones, segurament moltes que estimes. La teva imaginació les ha situades en la memòria, fins i tot d'aquella manera visual. Sents; saps i acceptes com i qui son: família, amics, veïns, clients... Ara la teva imaginació va més lluny: paisatges, records, problemes, exemples de voluntariat, gent que has conegut i ja no és entre nosaltres... Ells, elles, la gent, els nostres, els de més enllà. Molts... tots.

(Ara que has obert els ulls de tornada del viatge imaginari de la memòria i del cor... pregunta't com te trobes. Continues cansat de tu mateix?)

El llibre

Les arrels de l'estètica de Torras i Bages

Abel Miró i Comas

Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 308 pp. 20 euros

Sota el títol complet de *Les arrels tomistes i agustinianes de l'estètica de Josep Torras i Bages*, el propòsit del present llibre és el de reconstruir la reflexió tomista i agustiniana sobre la bellesa a partir dels suggeriments que Josep Torras i Bages ofereix en les seves *Estètiques*. Torras no acudeix als autors del passat de la mateixa manera que l'arqueòleg acudeix a les ruïnes; no té cap interès a restaurar un sistema de pensament mort; no pretén convertir la doctrina de sant Tomàs en «matèria burocràtica», sinó que es preocupa perquè aquesta doctrina esdevingui en el seu esperit allò que era en la ment de Tomàs d'Aquino: una «paraula estètica», una «paraula del cor». Això converteix el bisbe de Vic en un dels tomistes més suggeridors a nivell internacional.

Glossa

Un món més fratern és possible

Romà Casanova, bisbe de Vic

Obrir els portals de notícies d'arreu del món significa abocar-se a una sèrie d'esdeveniments que no es refereixen sempre a realitats positives, sinó que, massa sovint, ens porten a veure la cara més amarga de la realitat: les injustícies, els conflictes, la violència, la desunió... I sempre veiem que són els més febles els qui més sofreixen els efectes i les conseqüències d'aquests esdeveniments. Els qui mirem la realitat des de la fe cristiana no podem mai deixar-nos aclaparar pel mal que ens envolta. La nostra mirada ha de ser sempre esperançada; és a dir, activa davant el mal i la injustícia, amb la denúncia i, sobretot, amb les accions que ajuden a fer que el món sigui més fratern.

És això el que van fer, fa seixanta anys, aquelles dones que, provinents de l'Acció Catòlica i des de la seva fe cristiana, iniciaren Mans Unides, una organització de l'Església Catòlica per a la promoció i el desenvolupament en països empobrits. Aquest fet manifesta el que fa la fe cristiana en el cor de les persones. La fe en Crist actua per la caritat. La cultura cristiana brota de la fe que germina en obres de caritat i de veritat. Ens alegrem pel seixantè aniversari de Mans Unides. Agraïm tot el bé que ha

fet i ens alegrem pel que continuarà fent, amb la nostra col·laboració, per tal de fer un món més fratern.

La realitat continua essent ben punyent. La dada de vuit-cents vint-i-un milions de persones que passen fam, és a dir, que no poden viure amb dignitat ni poden desenvolupar-se de manera integral; aquesta dada ens demana de continuar lluitant perquè el nostre món sigui un lloc en què tothom tingui el dret a la vida i a viure amb dignitat, amb l'aliment, el treball, l'educació, la llibertat religiosa. La mirada al món, per a un cristià, ha de ser feta des de la fraternitat, sense fronteres. Com ens diu la Campanya de Mans Unides d'aquest any: «Creiem en la igualtat i en la dignitat de les persones.»

En aquesta campanya hi ha un subratllat especial: potenciar la igualtat per a les dones. Quan parlem dels més pobres, hem de tenir en compte que les nenes i les dones són, en moltes situacions, les més pobres d'entre els pobres. I això va contra la igualtat i la dignitat de les persones humanes. Mans Unides treballarà aquest aspecte tan cristià. Recordo que sant Enric d'Ossó deia: «Educar un nen és educar un home, però educar una nena és educar una família.» Per al futur de les famílies i els pobles la dona té un paper fonamental.

